

כיצד צולין פרק שביעי פסחים

ע א מיי פ"ו מהל' מירות
הלכה ט:;
עב ב מיי פ"ד מהל' בילת
מקדש הל' ו:
עב ג מיי פ"ו מהל' קרבן
פסח הלכה יא ופ"ח
מהל' צמות הטומאה הלכה ג
[ופ"ט מהלכות מירות הל'
ט]:
עג ד מיי פ"ו מהלכות
מירות הלכה ט:
עד ה מיי פ"ד מהל' קרבן
פסח הלכה ג ופ"ט
מהל' פסולי המוקדשין הלכה
ז:;

מוסף תוספות

א. ולפני זריקה [נאמר
ד] ויהיו לפני זריקה שאר
דמים [הרי] טוס' שאנן.
ב. [וא"כ לא צריך ריצוי
ציץ. ש. ג. הדין שזרע לו
קודם שיש לעשות דבר
שמעכב. הרי הוא כאלו
נטמא באוהה שעה טומאה
ידועה. ש. ו. ומתקן קושית
ג'ליון ט"ש' ומי רש"ש ט"כ
מעטמ'. ד. וקודם גילוח
מטיק בפרק בתרא דגור
דטורה. ש. ה. [ו] [דכ']
אליעור מוקי לה התם,
אבל... ש. ו. דאם יושב לא
הויה שכונת קבורת שכן לא
קבורה. ש. ז. טוס' שאנן
נזפל עליו הבהי'.
ח. שוראין בהם הכתמים
עצרות ביהור. ש. ט.

ריבוי הגנאל

אינו דין שהותיר לצבור
טומאת הטהרה. וקיבץ צבור
זהו כחן המרצה בתמיד. וכן
הוא מפורש בתלמוד ארין
שיראל. ואקשינן ומי דייגנן
קל וחומר מהלכה טומאת
הטהרה ליחיד הלכה היא
וקרבן ציבור קל וחומר.
והתניא אמר לו רבי עקיבא
עצם כשעורה הלכה רובינית
דס קל וחומר מהלכה, וזו דר'
עקיבא עקרא בניור פוק כון
גדול ונזיר. וקל ודמור
(דרבא) [דרבא] מפורש
בירושלמי. אלא אמר רבא
גמר במדברו בגויהו שיה
מפסח. היבא כתיבא טומאת
הטהרה בניור. אמר רבי
אליעור שנאמר וכי ימות מלך
עליו וגו' במחורות עליו,
כלומר ידיעה ברורה. בפסח
ר' יוחנן אמר שנאמר טמא
לנפש או בדרך רחוקה לכם
לכם במחורות לכם. ריש
לקיש אומר או בדרך רחוקה
מה דרך בגלוי אף כל טומאה
גלויה. ואותבתין עליוהו איוז
היא טומאת הטהרה כל שלא
הכיר בה אחד בסוף העולם,
הכיר בה אחד בסוף העולם,
אין זו טומאת הטהרה. קשיא
לר' אלעזר דאמר וכי ימות
מות עליו. במחורות עליו הוא
שחיב עילה, וכל מה שחיבה
מחורות עליו א"ע"פ שאחרים
יודעין אותו הרי היא טומאת
הטהרה. ולרבי יוחנן דמטיק
לה מלכות תרין, הא ידע בה
אחד טומאת הטהרה קיימא
ביה. ולרבי לקיש דמטיק לה
מדרך כל שאינו גלוי לכל
אדם כדרך הרי היא טומאת
הטהרה היא מחד. דקתי
אפילו ידע בה אחד בסוף
העולם אין זו טומאת הטהרה
קשיא לכולהו. ונחיה כלם
ואוקימנא אלא בטומאת
הטהרה הלכתא גמריא לה
וקרא אסמכתא בעלמא. אמר
מר בר רב אשי אפילו אם נודע
לו שנטמא לפני זריקה היצין
מרצה. המוצא מת מושבב
לרחבו של דרך. לתרומה
טמא. לנזיר ועושה פסח
טהור. בר"א בשאין לו מקום
לעבור אבל יש לו מקום
לעבור אף לתרומה טהור

שאין אומר ממקום טהור עובר.
ומפורש טמא שהקבר מצרפו בר"א
במהלך ברגליו כו'. נמצאו טמון
בביתן ובצדוהו הרי זו טומאת
הטהרה במים ובאפלה
ירושלמי בסוף הפרק ר' יוחנן
בר מוהי בשם ר' פנחס ממה דאנן
חמי רבנן שולחין סנדליהן תחת
אגף של הר הבית. תאני
ר' יהודה לא קדשו תחת אגף של
הר הבית. תני מחילתן שחתת
היכל קודש. אמר ריש לקיש
ומתני אמרה כן. ומדרה היתה
שם ובית כסא של כבוד היה שם
וכו'. אמר ר' יבוי צואה טמאה היא
אלא נקיות. ורי דא אמר יוצא והולך
לו במסיבה ההולכת תחת הבירה
הנזרות בו ואם קדש הוא ילך בקצרה.

[מתני'] ניטמא שלם או רובו שורפין אותו לפני הבירה. כדי לביישן. מפני שפשעו בו ונטמא. נטמא מיעוטו והגותו שורפין אותו בחצרותיהן כו'. איני ששורפין אותו בחצרותיהן והתנן באילו עוברין בסופו על בשר הקדש שיצא ונפסל

כריש לקיש דאמר בדרך עד דידעי בה כ"ע. קשה לרבי"א
דנזיר כסופו (דף קג.) איתא הך מסקנא ולא מייתי התם
מילתיה דר' יוחנן ולא פריך נמי אלא לר"א וקאמר צלמלא למ"ד
כדרך שפיר הויה מסוגיות החלוקות: ו**נמצא** וטהור אבתחלה
הוא. ודוקא לפני זריקה אצל לפני
שחיטה לא כמו שהציא צונטרס
צמתני מתוספתא: **אלא** לפני
זריקה נמי מרצה. ע"כ לפני זריקה
שום דם לאס נזק אפילו אחד מן
הדמים ונטמא^א מנן צפרק ג' מנייס
(מיר דף מט.)^ב וציא א"ע קרבנות
ויטער אפילו צטומאה יצאה אלו
סותר מירמו ויריאו דטומאת הטהרה
דכולה שמעתין היינו שאינו סותר
מירותו דכפי' לעיל אי צנזר כי ימות
מת עליו כו' וקשה לרבי דצפרי בתרא
לנזיר (דף קג.) תנן אס עד שלא גילח
נודע לו אפילו טומאת הטהרה סותר
ומוקי ליה ר' יוחנן צנמ' כר"א דלמר
תגלחת מועבד^א ור"כ נודע לו לפני
זריקה נמי כיון דמעבדא תמלי אינו
סותר ומירן ר"י דהכא כיון שנשחט
יש לו להשלים ומרצה יצין על טומאת
הטהרה ואינו סותר כאלו לאחרי'
זריקה נטמא ולא דמי לקודם גילוח
ואע"ג דגילוח הוה אחר זריקה כדמתן
צנ' מנייס (סס דף קו.) גילח על
זבח ונמצא פסול תגלחתו פסולה ואי
גילוח הוה לפני זריקה יצא זבח אחר
י לרצנן אית להו דתגלחת לא מעבדא
ולכן מרצה הכא לפני זריקה:
המוצא מת מושבב כו'. צפ'
צמרא לנזיר (דף קה.)
פירק על הדין משנה דהתם המוצא
שחט למצוי מת פרט להרוג מושבב
פרט ליושב וקשיא לרבי"א דהכא ציושב
אחי שפיר טפי ממנושכנ דנמושכנ
לא הוי כולי האי טומאת הטהרה אס
קצרוהו שס וי"ל דמושכנ נקט צשזיל
תרומה שהוא מופס כל רוחצ הדקן
ואי אפשר שלא יהיה או יקטע אצל
יושב לא דאיכא למימר שמה לא
היה נגדו: **ובקבר אפי' כו'.**
וא"ת יהי שייכא טומאת הטהרה
צקצר והלא נודע מעצמו קצצר' ומת
והא דפי' צונטרס שהקצר מלרפו
משום דכתיב או צקצר אין נראה
לר"י דשמא קרא מייירי צקצר מכוסה
ומשום הכי נמי הקצר מלרפו משום
עלוי שהכיסוי מצדי את הטומאה
אבל **מצא** טמון בתב כו'.
משום דלפי' נמצא טמא נכנסו עכשיו לא
היה ראוי להכיר לאחד צסוף העולם
אצל צמיס ראו להכיר:

נמצא רובו שורפין אותו לפני
הבירה מעצי כו'. נראה
הטעם משום דלכ צית דין מתנה
עליהם לפי שהזקיקוהו לשורפו לפני
הבירה כדי לביישן לא הטיחוהו
להציא עינים משלו ויכול להנמיט משל
הקדש וכן ציקנין^א התנו^ב כמון ולא
לכל דמתוך זיקנתן היו נמניין
מלשורפו ואמי לקי עזירה ודוקא
ציקנין או צכסגנאי כדאמר' בגמרא
דעשאוהו כזיקנין אצל אדם אחר לא
ואפילו למאן דלית ליה צפ"ק דשזועות^א. לכ צ"ד מתנה עליהן ה"מ
צקרבנות דקדישי קדושת הגוף אצל צקדושת דמיס כולי עלמא מדוד:
רב
צירה. ובגמרא מפרש טעמא: **נעמא מיעוטו**. וכן נותר של פסח טהור: **הזיקנין**. עזרנין כלומר שהן לרי עין: **שורפין אופו**. את מעט
שנטמא ואת הנוטר: **גב' וכן מי שילא**. צפרק אלו עוצרין [לעיל מט.]: **שיש צידו צטר קדש**. והרי הוא פסול ציונא: **לופיס**. מקום
שיכול לראות משם הצירה ומשם והלאה אין יכול לראותו: **שורפו צמקומו**. לא הטריחוהו לחזור ולשורפו צירושלים הואיל וכבר נרתק
הרצה ואף על גב דקיימא לן צפרק כל עשה [לעיל טד.] דצמקוס חכילת קדשים שס שריפתן מצקדש צלש צטרף ויקרא וז:
חזור
שהרי תמן יכול להטנגלג עליו על ידי רוח. וצרוית עשיון להטנגלג ממקום למקום (שם). במים באפילה בנזיקין הלעלים.
הואיל וכן חולין יכול אדם להטמא בהן על ידי דחק, ואפשר שאדם אחד מצד צדן שהצין צמכו (שם). שיש בידי בשר
קודש. עמו צדק ונפסל ציונא. שמחילת קדשים קלים חומת ירושלים (לעיל טז). ונפסל ציונא חן לחומה (ברכות טז). צופים.
מקום שיכול לראות צמתי' (שם) א: שס צפר שיכול לנאות צמתי' משס (לעיל טז).

גמירי הלכתא אלא צטומאה שהיא צתהוס המכוסה מן הכל: ולא
אמרו. דהותרה טומאת הטהרה אלא צמת צלצד: **בתני' נעמא**
שס או רובו שורפין אופו לפני הבירה. כח המקדש כולו קרי
עזרנין כלומר שהן לרי עין: **שורפין אופו**. את מעט
שנטמא ואת הנוטר: **גב' וכן מי שילא**. צפרק אלו עוצרין [לעיל מט.]: **שיש צידו צטר קדש**. והרי הוא פסול ציונא: **לופיס**. מקום
שיכול לראות משם הצירה ומשם והלאה אין יכול לראותו: **שורפו צמקומו**. לא הטריחוהו לחזור ולשורפו צירושלים הואיל וכבר נרתק
הרצה ואף על גב דקיימא לן צפרק כל עשה [לעיל טד.] דצמקוס חכילת קדשים שס שריפתן מצקדש צלש צטרף ויקרא וז:
חזור
שהרי תמן יכול להטנגלג עליו על ידי רוח. וצרוית עשיון להטנגלג ממקום למקום (שם). במים באפילה בנזיקין הלעלים.
הואיל וכן חולין יכול אדם להטמא בהן על ידי דחק, ואפשר שאדם אחד מצד צדן שהצין צמכו (שם). שיש בידי בשר
קודש. עמו צדק ונפסל ציונא. שמחילת קדשים קלים חומת ירושלים (לעיל טז). ונפסל ציונא חן לחומה (ברכות טז). צופים.
מקום שיכול לראות צמתי' (שם) א: שס צפר שיכול לנאות צמתי' משס (לעיל טז).

אינו דין שהותרה לו טומאת הטהרה
ומי דיינינן ק"ו מהלכה והתניא^א אמר לו רבי
אליעזר עקיבא עצם כשעורה הלכה רביעית
דס ק"ו ואין דנין ק"ו מהלכה אלא אמר רבא
ילוף מועדו מועדו מפסח וטומאת הטהרה
גופא היבא כתיבא^ב אמר ר"א אמר קרא יוכי
ימות מת עליו במחורות עליו אשבחן נזיר
עושה פסח מגלח א"ר יוחנן אמר קרא^ב בדרך
רחוקה לכם במחורות לכם רשב"ל אמר
כדרך מה דרך בגלוי אף טומאה נמי בגלוי
מיתבי' א"י זהו טומאת הטהרה כל שלא
הכיר בה אחד בסוף העולם הכיר בה אחד
בסוף העולם אין זה טומאת הטהרה לר"א
דאמר במחורות עליו עד דידע הוא לר' יוחנן
דאמר לכם במחורות לכם עד דידעי בה
תרון לרשב"ל דאמר כדרך עד דידעי כולי
עלמא אלא טומאת הטהרה הלכתא גמירי
לה וקרא אסמכתא בעלמא אמר מר בר רב
אשי לא שנו אלא שנודע לו לאחר זריקה
דכי אזדריק דם שפיר אזדריק אבל נודע לו
לפני זריקה לא מרצה מיתבי'^א המוצא מת
מושכב לרחבו של דרך לתרומה טמא לנזיר
ועושה פסח טהור וכל טמא וטהור להבא
הוא אלא אי איתמר הכי איתמר אמר מר בר
רב אשי לא תימא נודע לו לאחר זריקה הוא
דמרצה אבל נודע לו לפני זריקה לא מרצה
אלא אפילו נודע לו לפני זריקה מרצה:
גופא^ב המוצא מת מושכב לרחבו של דרך
לתרומה טמא לנזיר ועושה פסח טהור בר"א
שאין לו מקום לעבור אבל יש מקום לעבור
אף לתרומה טהור בר"א שמצאו שלם אבל
מושכב ומפורק טהור שמא בין הפרקים עבר
ובקבר אפילו מושכב ומפורק טמא מפני
שהקבר מצרפו בר"א במהלך ברגליו אבל
טעון או רכוב טמא לפי שמהלך ברגליו
אפשר שלא יגע ולא יאהל אבל טעון או רכוב
אי אפשר שלא יגע ולא יאהל בר"א בטומאת
הטהרה אבל בטומאה ידועה טמא ואי זה היא
טומאת הטהרה כל שלא הכיר בה אחד בסוף
העולם אבל הכיר בה אחד בסוף העולם אין
זה טומאת הטהרה ימצאו טמון בתבן בעפר
ובצרוות הרי זה טומאת הטהרה במים
באפילה בנזיקין הסלעים אין זה טומאת
הטהרה ולא אמרו טומאת הטהרה אלא למת
בלבד: **מתני'** הנמצא שלם או רובו שורפין
אותו לפני הבירה מעצי המערכה נמצא
מיעוטו והגותו שורפין אותו בחצרותיהן או
על גגותיהן מעצי עצמן הציקנין שורפין אותו
לפני הבירה בשביל ליהנות מעצי המערכה:
גב' מ"ט א"ר יוסי בר חנינא כדי לביישן:
נמצא מיעוטו וכו': ורמיניהו^א וכן מי שיצא
מירושלים ונזכר שיש בידו בשר קדש אם
עבר צופים שורפו במקומו ואם לאו

חזור
שהרי תמן יכול להטנגלג עליו על ידי רוח. וצרוית עשיון להטנגלג ממקום למקום (שם). במים באפילה בנזיקין הלעלים.
הואיל וכן חולין יכול אדם להטמא בהן על ידי דחק, ואפשר שאדם אחד מצד צדן שהצין צמכו (שם). שיש בידי בשר
קודש. עמו צדק ונפסל ציונא. שמחילת קדשים קלים חומת ירושלים (לעיל טז). ונפסל ציונא חן לחומה (ברכות טז). צופים.
מקום שיכול לראות צמתי' (שם) א: שס צפר שיכול לנאות צמתי' משס (לעיל טז).

גמירי הלכתא אלא צטומאה שהיא צתהוס המכוסה מן הכל: ולא
אמרו. דהותרה טומאת הטהרה אלא צמת צלצד: **בתני' נעמא**
שס או רובו שורפין אופו לפני הבירה. כח המקדש כולו קרי
עזרנין כלומר שהן לרי עין: **שורפין אופו**. את מעט
שנטמא ואת הנוטר: **גב' וכן מי שילא**. צפרק אלו עוצרין [לעיל מט.]: **שיש צידו צטר קדש**. והרי הוא פסול ציונא: **לופיס**. מקום
שיכול לראות משם הצירה ומשם והלאה אין יכול לראותו: **שורפו צמקומו**. לא הטריחוהו לחזור ולשורפו צירושלים הואיל וכבר נרתק
הרצה ואף על גב דקיימא לן צפרק כל עשה [לעיל טד.] דצמקוס חכילת קדשים שס שריפתן מצקדש צלש צטרף ויקרא וז:
חזור
שהרי תמן יכול להטנגלג עליו על ידי רוח. וצרוית עשיון להטנגלג ממקום למקום (שם). במים באפילה בנזיקין הלעלים.
הואיל וכן חולין יכול אדם להטמא בהן על ידי דחק, ואפשר שאדם אחד מצד צדן שהצין צמכו (שם). שיש בידי בשר
קודש. עמו צדק ונפסל ציונא. שמחילת קדשים קלים חומת ירושלים (לעיל טז). ונפסל ציונא חן לחומה (ברכות טז). צופים.
מקום שיכול לראות צמתי' (שם) א: שס צפר שיכול לנאות צמתי' משס (לעיל טז).

אינו דין שהותרה לו טומאת הטהרה
ומי דיינינן ק"ו מהלכה והתניא^א אמר לו רבי
אליעזר עקיבא עצם כשעורה הלכה רביעית
דס ק"ו ואין דנין ק"ו מהלכה אלא אמר רבא
ילוף מועדו מועדו מפסח וטומאת הטהרה
גופא היבא כתיבא^ב אמר ר"א אמר קרא יוכי
ימות מת עליו במחורות עליו אשבחן נזיר
עושה פסח מגלח א"ר יוחנן אמר קרא^ב בדרך
רחוקה לכם במחורות לכם רשב"ל אמר
כדרך מה דרך בגלוי אף טומאה נמי בגלוי
מיתבי' א"י זהו טומאת הטהרה כל שלא
הכיר בה אחד בסוף העולם הכיר בה אחד
בסוף העולם אין זה טומאת הטהרה לר"א
דאמר במחורות עליו עד דידע הוא לר' יוחנן
דאמר לכם במחורות לכם עד דידעי בה
תרון לרשב"ל דאמר כדרך עד דידעי כולי
עלמא אלא טומאת הטהרה הלכתא גמירי
לה וקרא אסמכתא בעלמא אמר מר בר רב
אשי לא שנו אלא שנודע לו לאחר זריקה
דכי אזדריק דם שפיר אזדריק אבל נודע לו
לפני זריקה לא מרצה מיתבי'^א המוצא מת
מושכב לרחבו של דרך לתרומה טמא לנזיר
ועושה פסח טהור וכל טמא וטהור להבא
הוא אלא אי איתמר הכי איתמר אמר מר בר
רב אשי לא תימא נודע לו לאחר זריקה הוא
דמרצה אבל נודע לו לפני זריקה לא מרצה
אלא אפילו נודע לו לפני זריקה מרצה:
גופא^ב המוצא מת מושכב לרחבו של דרך
לתרומה טמא לנזיר ועושה פסח טהור בר"א
שאין לו מקום לעבור אבל יש מקום לעבור
אף לתרומה טהור בר"א שמצאו שלם אבל
מושכב ומפורק טהור שמא בין הפרקים עבר
ובקבר אפילו מושכב ומפורק טמא מפני
שהקבר מצרפו בר"א במהלך ברגליו אבל
טעון או רכוב טמא לפי שמהלך ברגליו
אפשר שלא יגע ולא יאהל אבל טעון או רכוב
אי אפשר שלא יגע ולא יאהל בר"א בטומאת
הטהרה אבל בטומאה ידועה טמא ואי זה היא
טומאת הטהרה כל שלא הכיר בה אחד בסוף
העולם אבל הכיר בה אחד בסוף העולם אין
זה טומאת הטהרה ימצאו טמון בתבן בעפר
ובצרוות הרי זה טומאת הטהרה במים
באפילה בנזיקין הסלעים אין זה טומאת
הטהרה ולא אמרו טומאת הטהרה אלא למת
בלבד: **מתני'** הנמצא שלם או רובו שורפין
אותו לפני הבירה מעצי המערכה נמצא
מיעוטו והגותו שורפין אותו בחצרותיהן או
על גגותיהן מעצי עצמן הציקנין שורפין אותו
לפני הבירה בשביל ליהנות מעצי המערכה:
גב' מ"ט א"ר יוסי בר חנינא כדי לביישן:
נמצא מיעוטו וכו': ורמיניהו^א וכן מי שיצא
מירושלים ונזכר שיש בידו בשר קדש אם
עבר צופים שורפו במקומו ואם לאו

חזור
שהרי תמן יכול להטנגלג עליו על ידי רוח. וצרוית עשיון להטנגלג ממקום למקום (שם). במים באפילה בנזיקין הלעלים.
הואיל וכן חולין יכול אדם להטמא בהן על ידי דחק, ואפשר שאדם אחד מצד צדן שהצין צמכו (שם). שיש בידי בשר
קודש. עמו צדק ונפסל ציונא. שמחילת קדשים קלים חומת ירושלים (לעיל טז). ונפסל ציונא חן לחומה (ברכות טז). צופים.
מקום שיכול לראות צמתי' (שם) א: שס צפר שיכול לנאות צמתי' משס (לעיל טז).

גמירי הלכתא אלא צטומאה שהיא צתהוס המכוסה מן הכל: ולא
אמרו. דהותרה טומאת הטהרה אלא צמת צלצד: **בתני' נעמא**
שס או רובו שורפין אופו לפני הבירה. כח המקדש כולו קרי
עזרנין כלומר שהן לרי עין: **שורפין אופו**. את מעט
שנטמא ואת הנוטר: **גב' וכן מי שילא**. צפרק אלו עוצרין [לעיל מט.]: **שיש צידו צטר קדש**. והרי הוא פסול ציונא: **לופיס**. מקום
שיכול לראות משם הצירה ומשם והלאה אין יכול לראותו: **שורפו צמקומו**. לא הטריחוהו לחזור ולשורפו צירושלים הואיל וכבר נרתק
הרצה ואף על גב דקיימא לן צפרק כל עשה [לעיל טד.] דצמקוס חכילת קדשים שס שריפתן מצקדש צלש צטרף ויקרא וז:
חזור
שהרי תמן יכול להטנגלג עליו על ידי רוח. וצרוית עשיון להטנגלג ממקום למקום (שם). במים באפילה בנזיקין הלעלים.
הואיל וכן חולין יכול אדם להטמא בהן על ידי דחק, ואפשר שאדם אחד מצד צדן שהצין צמכו (שם). שיש בידי בשר
קודש. עמו צדק ונפסל ציונא. שמחילת קדשים קלים חומת ירושלים (לעיל טז). ונפסל ציונא חן לחומה (ברכות טז). צופים.
מקום שיכול לראות צמתי' (שם) א: שס צפר שיכול לנאות צמתי' משס (לעיל טז).

(א) שבת קלג. ע"ש מיר מו.
(ב) מיר סג. ע"ש א. (סס.)
מוספתא זכיס ספ"צ. (ד) שס.
(ה) [מיר שס: כל הענין מוס'
זכיס ספ"צ. (ו) [לעיל פ:
ע"ש וס"ג. (ז) [בבבס מט':
לעיל מט.].

תורה אור השלם

1. וימות מוח עליו בפתח
פתאם וטמא ראשו נזרו
וגלח ראשו ביום טקדוהו
ביום השביעי וגלחח:
במדבר ו ט
2. דבר אל בני ישראל
לאמר איש איש כי ידעה
טמא לנפש או בדרך רחוקה
לכם או לדלתיהן וצפה
פסח לך: [במדבר ט ט

הגהות הב"ח

(א) חז"ל ד"ה נטמא וכו' כמו
כן שמא מתוך זקנותו כ"ל:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה אלא לפני זריקה
ביבא שאר קרבנות לא זכיתי
לנזין הא שס צטומא לח"כ
זוה אינו סותר צטומאה ידוע
אבל אם נודע שנטמא למפרע
זוה צידוע סותר וצתהוס אינו
סותר וי' איר עני:

הגהות הגר"א

[א] רש"י ד"ה צד"א ומשכב
ומפורק טהור. ג"כ מילתא
דצפיקא קאמל אצל חלמת קאי
גס [שאנן לו] [ואר"ל] מקוס
לנזור:

מוסף רש"י

ואין דנין ק"ו מהלכה.
ללא זכית מורה שצ"ע פס
לירש צי"ג מדות (שבת
קכב). במחורות עליו.
בצורה לו כגון טומאה ידועה
סותר אצל לא על טומאה
שאינה ידועה לו (ויד טו.).
אף טומאה נזיר בגלוי.
לאספקי טומאת הטהרה ללא
(שם). המוצא מת מושכב
לרחבו של דרך. טמון
לנזיר כגון או צבורות ומוטל
בעין על דרך וזין לו
מקום לנזור אלא עליו זכיתה
שוקף עליו לא הכיר בו שהוא
מתמי (ויד טו.). לתרומה.
לעין חכילת תרומה (שם).
לנזיר ועושה פסח טהור.
ואיני נאמן לעשות פסח שני,
ובכל אלו שאלמו דצמיר
ועושה פסח טהור, שנודע
לו לאחר ששעה פסחו,
אצל נודע לו קודם ששעה
פסחו הרי עול טמא ונדסה
לפסח שני, וזכי מפורש
עלה מתוספתא בציריחא ומת'
מיר ושל פסחים (שם).
אבל יש מקום לעבור.
שלא על המת (שם). במה
דברים אמורים. במהלך
צין הפסקים טהור. במהלך
ברגליו. שיעול לנזין ולפסוע
ציתים שלא על זעלה יאהל,
אבל טעון או רכוב
טמא. צמרות לפי שאי
אפשר כי אצל נזיר ועושה
פסח לעולם טהור דהכי
גמירי לה צטומאת הטהרה,
ואיני דלכסו צפרים אצל
טעון או רכוב אפילו צמיר
ועושה פסח טמא, טעות
הוא (שם). אבל בטומאה
ידועה. שיהיה ידוע לנזיר
דאם. ופסלו מיר
ועושה פסח, ועושה פסח מיר
ואע"פ שכבר עשו פסחים
בפתח בראשן לו מקום
לעבור אבל יש לו מקום
לעבור אף לתרומה טהור

שאין אומר ממקום טהור עובר.
ומפורש טמא שהקבר מצרפו בר"א
במהלך ברגליו כו'. נמצאו טמון
בביתן ובצדוהו הרי זו טומאת
הטהרה במים ובאפלה
ירושלמי בסוף הפרק ר' יוחנן
בר מוהי בשם ר' פנחס ממה דאנן
חמי רבנן שולחין סנדליהן תחת
אגף של הר הבית. תאני
ר' יהודה לא קדשו תחת אגף של
הר הבית. תני מחילתן שחתת
היכל קודש. אמר ריש לקיש
ומתני אמרה כן. ומדרה היתה
שם ובית כסא של כבוד היה שם
וכו'. אמר ר' יבוי צואה טמאה היא
אלא נקיות. ורי דא אמר יוצא והולך
לו במסיבה ההולכת תחת הבירה
הנזרות בו ואם קדש הוא ילך בקצרה.

[מתני'] ניטמא שלם או רובו שורפין אותו לפני הבירה. כדי לביישן. מפני שפשעו בו ונטמא. נטמא מיעוטו והגותו שורפין אותו בחצרותיהן כו'. איני ששורפין אותו בחצרותיהן והתנן באילו עוברין בסופו על בשר הקדש שיצא ונפסל

(א) [מוספתא פ"ג ה"ו], (ב) [תענית טו: לא, כמובן ד: ג], (ג) ממד דף ג"ג, (ד) זכאים דף ק"א, (ה) ס"א ה"ה, (ו) ויקרא ז, (ז) וע' תו' זכאים פ"ג ד"ה כ"ו].

תורה אור השלם

1. והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרף והבשר כל טהור יאכל בשל: ויקרא ז יט
2. הן לא הובא את דמה אל הקדש פניה אכול תאכלו אותה בקדש באשר צייתו:

ויקרא י יח

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה משום משד וכו' ומעמידים ס: (ב) שם ד"ה שמה חוץ וכו' שרפתם וא"ל פימה יאמה: (ג) תו"ם ד"ה בשלח וכו' א"ע' דכתיב תשרף אלמא מתשרף לא משמע וכו' דהוא תשרף:

מוסף רש"י

חזור ושורפו. כלאמרו כעקב כל שעה (על) (ד) כקודש שמה חוץ, דמקום אכלתו שרפתו (ע"ל סו). לפני הבירה. מקום צד הבית שם שם בית הדגן גדול שורפין פסולי קדשים קלים כלאמרוין שזכיתם (קד: צפק טע"ו ויס ברכות ס: וכו"ז לע"ד כו). שמה נכנס דמה לפני ולפנים. מתשבותו. אמה למד שכן אמר להם ממחילה. מדקאמרי הן לא הובא וגו' פימה נבחים קא.

מוסף תוספות

א. [ן]לעולם כדאמרינן מעיקרא דרווקא... מוס' שאין. ב. דבשער המזבח עזרת ישראל לא היו יכולין ליכנס שוהו לפני שער. ג. והנהו ממנו באש תשרופו, אבל מי שאינו ראוי לאכילה שנפסל לא. שם ע"כ.

חזור ושורפו כו'. אלמא מיעוטו שנפסל מעצי המערכה נמי שרפין: **כאן באכסנאי.** שאין לו עלים שורפו מעצי המערכה ומתני' צבעל הבית: **שהחזיק בדרך.** לא הטריחוהו לחור על עלים כדקמני וכן מי שיצא אלמא צהחזיק בדרך עסקינן: **רצ זבד.** רצ חמא מוקים לה ולדרב פפא פליג ויהיב טעמא

למילתיה דרב חמא דכיון דלית ליה עלים שם עשאוהו לכינקין והחזיק בדרך דקמני מתני' לאשמועינן חזרה נקט לה ולא משום עלים דהוא הדין ללא החזיק: **צאו לשורפו כו'.** כדמפרש טעמא: **לידי תקלה.** ליהנות מהן הגאה אחרת והגאה זו אין צו מעילה דמגלי צ"ד הוא ועל מנת כן מקדישין אותו: **משום חשד.** שלאחר שרפתן מחזירין מותר העלים לתוך ביתן והרואה חושדן בגונזי עני המערכה ונהנין מהן: **קני וחריסו.** קנים וחריסות של דקל הכל יודעים שאינם מעצי המערכה לפי שקלים הם ושורפין מהר ואין אש המערכה מתקיימי' בהן ומשום חשד ליכא אצל משום צושמ איכא: **פנו הסס.** צמסכת תמיד: **ראש המעמד.** הממונה על כך מעמיד את הטמאים של צית אצ צבל צקר צשער המזרחי כניסת כל אדם להר הבית: **כדי לנישן.** שלא נהרו מלגמא והרי העבודה של מחר היתה מוטלת עליהן והיה להן ליזכר: **משום חשד.** שלא אש המערכה מלאכתן הן נחללין מלבוא לעבוד עבודה (ה) ומעמידן שם כדי שיראו אותם בני אדם ויודעין שמחמת טומאה הם חללין. ואידי דאיירי לעיל צרך פלוגמא דמפני חשד נקט לה להא: **מפני.** הכל יודעין שצטולים הן מן המלאכה ואין מניחין עבודה מפני מלאכתן דמי משום חשד ליכא ואין צריך להעמידם שם ולמאן דלמיר כדי לנישן צריך: **אי נמי דקדינן שישורא.** מפסילי צבליים שהיא אומנות קלה ושכרה מעט ואין בני אדם חשודין שיחלדו מלבוא לעבודה מפני ציטול מלאכה זו: **בתנאי' הפסח שנטמא או שיצא ישרף מיד.** צארבעה עשר ואין צריך להשהותו עד הצוקר של ששה עשר שבעובר צורתו דהיינו לילה אחד ומיהו צייט לא מני שריף ליה כדליף לקמן (דף פג:) דאין שורפין קדשים צייט: **נטמאו העגלים או שמתו.** דאין פסולו בגופו אלא מחמת דבר אחר שאין לו אוכלין: **גב' שנלמא טמא.**

טעון שריפה: **דכתיב ונכר וגו'.** וגבי קדשים קלים כתיב: **שמא נכנס דמה.** אל הקודש לכפר צהיכל ונפסלה כדכתיב (ויקרא ו) וכל חטאת אשר יוצא מדמה וגו' א"כ הוא יפה עשיתם ששרפתם: **שמא חוץ למחילתה.** חוץ לעזרה יצאת ומקרא ימירא דרשי לה דלא איצטריך פנימה אלא הכי צעא מייניהו צרישא שמא יצאתה ולא היתה פנימה ואם כן הוא יפה עשיתם ששרפתם (ו) פנימה היתה ולא יצאת הא למדנו שאם יצאת היה לו לשורפה: **נטמא.** והצבר אשר יגע וגו' גבי שלמים כתיב וכ"ש קדשי קדשים דחמירי: **אלא יוצא.** צמטאת אשכחן וקדשים קלים מנגלן דמנריך ליה תנא דמתניתין שריפה ליוצא דפסח: **לן דמה.** של צהמת קרבן דאמרינן צוצחים (דף נו) מנין לדס שנפסל צשקיעת החמה שנ"א ציום הקריבו את זבחו ציום שאתה וצבח אתה מקריב כו': נשפך

כיצד צולין פרק שביעי פסחים

פב.

רב זבד אמר לעולם כדאמר מעיקרא. פי' צוקנטרס דרב זבד לא פליג אדרב חמא צר עוקבא ואינו אלא מפרש טעמו וקשה לריצ"א דלא מניינו צשום מקום שיאמר לעולם כו' כדי לפרש ונראה לו דרב חמא צר עוקבא ורב פפא לא פליגי דרב חמא צר עוקבא

מוקי כאן צאכסנאי כאן צבע"ה ואידי חוזר ושורפו לפני הבירה מעצי המערכה אמר רב חמא בר עוקבא לא קשיא כאן באכסנאי כאן בבעל הבית רב פפא אמר הא והא באכסנאי כאן שהחזיק בדרך כאן שלא החזיק בדרך רב זבד אמר לעולם כדאמר מעיקרא כאן באכסנאי כאן בבעל הבית ואף ע"ג דלא החזיק בדרך אכסנאי כיון דלית ליה עשאוהו בציקינן דתנן הציקינן שורפין אותו לפני הבירה בשביל ליהנות מעצי המערכה ת"ר (ב) באו לשורפו בצרותיהן ומעצי המערכה אין שומעין להן לפני הבירה ומעצי עצמן אין שומעין להן בשלמא מעצי המערכה בצרותיהן אין שומעין להן בדילמא פיישן מינייהו ואתו בתו לודי תקלה אלא לפני הבירה מעצי עצמן מ"מ לא רב יוסף אמר (ג) שלא לבייש את מי שאין לו רבא אמר ימפני החשד מאי בינייהו איכא בינייהו דאייתי קני וחריותא דלא חזי למערכה (ד) תנן התם הראש המעמד היה מעמיד את הטמאין על שער המזרח מ"מ אמר רב יוסף כדי לביישן רבא אמר ימפני החשד מאי בינייהו איכא בינייהו מפני אי נמי דקא גדיל שישורא: **בתנאי' הפסח שיצא או שנממא ישרף מיד נטמאו הבעלים או שמתו תעובר צורתו וישרף בששה עשר ר' יוחנן בן ברוקה אומר אף זה ישרף מיד לפי שאין לו אוכלין: גב' בשלמא טמא כתיב והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרף אלא יוצא מנגלן דכתיב (ה) הן לא הובא את דמה אל הקדש פנימה (ו) אמר לו משה לאהרן מדוע לא אכלתם את החטאת שמא נכנס דמה לפני ולפנים אמר לו לאו אמר לו שמא חוץ למחיצתה יצתה אמר לו לאו בקודש היתה אמר לו אי בקודש היתה והן לא הובא את דמה אל הקדש פנימה מדוע לא אכלתם אותה מכלל דאי נפקא אי נמי עייל דמה לפני בת שריפה היא בשלמא נטמא גלי רחמנא בקדשים קלים (ז) כ"ש בקדשי קדשים אלא יוצא אשכחן קדשי הקדשים קדשים קלים מנגלן ותו הא דתניא לן דמה נשפך**

צורה קודם שהיה נותר אי נמי הוא אמרינא אפי' כשיהיה נותר לא ישרף דנותר שהיה ראוי לאכילה קודם שניתותר דוקא ישרף כדמשמע לא תותירו אלא תאכלוהו (א) אצל קשה דהייב יליף יוצא צשריפה מחטאת דאהרן דהא ע"כ לא הודה להן משה על השריפה דחטאת שנכנס דמה לפני דפסולו צדס צעי עיבור צורה והם שרפוה מיד אלא ה"ק להו הא אם הוצא יפה עשו שלא אכלוהו דהכי כתיב רישה דקרא מדוע לא אכלתם ומיהו נראה לרשב"א דמצינו למימר דלמיד צעי מנא לן וכולה שמעתין מסקא אליצא דר' יוחנן צציצא ליה לקמן דפסול הדס הוי פסולו צגופו דחשיב דס וצבר חדא מילתא וצפסול צעלים דוקא קמני מתניתין דצעי עיבור צורה ושפיר מייית השתא מחטאת דאהרן דמשה הודה להן אם נכנס דמה לפני שפיר עבוד דשרפוה ולן דמה נמי קצעי מנגלן דמיד אף קשה על זה כיון דמסבצא לא הוה אמרינן דישפך

מיד אלא צעיבור צורה אי לאו דמסיק דהלכתא גמירי לה מאי קאמר ולרצה צר צובה דאפי' פיגול צעי עיבור צורה מנגלן לימא דלא גמירי הלכתא ומה צריך גזירה שוה אלא ודאי דפסולו צגופו ישרף מיד סבצא הוא וצדס וצבעלים דצעי עיבור צורה נמי סבצא: **בקדש היתה.** רש"י פירש דדריש מפנימה וכן ר"ח ולר"י נראה דדריש מאכל תאכלו אותה צקודש וצמורת כהנים דריש צמנקום הקדש: **בשלמא נטמא גלי רחמנא בקדשים קלים והוא הדין כדדרשינן צכל שעה (נעיל ד:)** והצבר לרבות עלים ולצונה יש לומר דאי לאו הוא הדין הוה אמרינא דאתא לרבות קדשים קלים דלא צעו הכשר ולא קדשי קדשים:

עין משפט ור מוצוה

עה א מ"י פרק יט מהל' פסולי מוקדשין הלכה ה: עו ב ג ד מ"י פ"ד מהל' ק"פ הלכ' ג: עו ד ו מ"י פ"ו מהל' ממדין הלכה ה: עה ז מ"י פ"ד מהלכות קרבן פסח הלכה ג ופקין יט מהלכות פסולי מוקדשין הלכה ב:

רבינו הגנאל

חזור ושורפו לפני הבירה. ושנינו לא קשיא התם באכסנאי שאין לו חצר. מנתנו בבעל הבית. ואכסנאי זה אי"פ שלא החזיק בדרך עשאוהו כציקינן שורפין אותו לפני הבירה בשביל ליהנות מעצי המערכה. ת"ר באו לשורפו בצרותיהן ומעצי המערכה אין שומעין להם חיישין דלמא פיישי מינייהו ומחליקו תחת בתשליו ואי בתו לודי תקלה. מעצי עצמן לפני הבירה אין שומעין להם שלא לבייש מי שאין לו. אי נמי שמא ישארו לו ויקחם ויחשדוהו היראים כי עצי הקדש לקח. ואם הם קני וחוריתא כגון קצים חריות שאין ראויין למערכה כדנתן במדין אבלו הן גרילין להביא כמורביות של האנה ושל אגוז ושל עץ שמן. מוניין שמא יכנס חשודיהן שאם יכנס חשודיהן כי לעבוד עבודה נכנסו והם מביאים פי' מפתוח לאו בר עבודה הוא. הילכך יכנס שאין שם חשד. ואי גדיל שישורא אין שם ביוש, שהרואה אומר במלאכתו הוא מתעסק.

בתנאי' הפסח שיצא או שנממא ישרף מיד כו'. יוצא מנא לן דכתיב הן לא הובא את דמה אל הקדש, מכלל שאם נכנס דמה לקדש בת שרפה היא, וכתיב וכל חטאת אשר יוצא מדמה אל אהל מועד לכפר בקדש לא תאכל באש תשרף פנימה, כלומר פנימה היתה ולא יצאת חוץ למחיצת הקדש אכול תאכלו אותה, מכלל שאלו יצאת טוב עשיתם ששרפתם אותה. ש"מ בשר היוצא חוץ למחיצתו בן שרפה הוא. בשלמא נטמא גלי רחמנא בשלמים שהם קדשים קלים והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרף. והוא חוץ לקדשי קדשים, אלא יוצא אשכחן בחטאת שהיא קדשי קדשים שהיא בשריפה, קדשים קלים מנא לן.

(א) זכמים דף פב,
 (ב) תמורה דף ז' (א) [תולין
 קבה], (ד) ע"י מוסי' מוליך
 קבה, ד"ה א' הכי וכו',
 (ה) לקמן דף פד, מכות דף
 יו, שטות דף ג' (א) [לעיל
 ע' וט"ז], (ו) [תוספתא פ"ו
 ה"א], (ז) [ג'ל ובשעה],
 (ח) [ע"פ], (ט) שלח הורה
 להן אלא דשפיר עבד
 דלא אכלה ס"א ח"מ,
 (י) וישי' בתום לקמן קמי:
 ד"ה ומוס' שריוני מת,
 ד"ה בני יהודה מניין כל,
 ד"ה עזרת ובצבים פס
 ד"ה המזבח.

תורה אור השלם

1. הן לא הובא אלא דמה
 אל הקדש פניהם אכול
 האבילו אתה בקדש
 כאשר צוית:
 וירקא י"ח
 2. בבית אחד יאכל לא
 תוציא מן הבית מן
 הקדש וירקא ועצם לא
 תשבורו בו: שמות יב מו

הגהות הב"ח

(א) גמ' שפירת
 העלם אימור אכל
 דניחו: (ב) רש"י ד"ה
 כסוס כדמתרגמינן כנו
 נכסיה: (ג) הו"ב ד"ה
 וכו' לקמן, י"ב דף
 פ"ד ע"ב:

מוסף רש"י

כל הענין כולו. חרובין
 פליג כמ"ד דמוקדשין ליה
 לפסול תמטת חמטת
 שניכנס דמה לפניו וחסר
 להן א"ן התקלה מנכר
 אלא כפימיות שמה נכנס
 לפניו כמלתא ואמר קדש
 שם ארבע בהן פסול
 ישרפו ארבע הבהרה שורה
 ולא חוץ לג' מחמת כמלתא
 כדמבי כה"ל קדש בקדש
 גאש שמה שמה שריפה
 נקדש ולתן לא תעשה
 על אפלתן בין כפיין
 בין פסולין כדמבי לא
 תאכל, דמתקן לא לאמר
 לא על אפלתן וכתבו
 א"ן בחי' פב. ישרפו
 בשעה עשר, ולא כו"ה,
 דיישי' הו' ויחזק שריפין
 קדשים צייט' (תורה ד),
 המותרים בטורח, כמס' שבת
 טורח וכי והשבור, את
 העלם, בטמא אינו סופג
 את הארבעים, המותר
 שנה, אפילו בטורח, וכל
 שכן בטמא (שבתות ג).

מוסף תוספות

א. אפי' לדברי רבה, מוס'
 שאין, ב. כמו שפי'
 בקדש שריפין לא אמר
 לו הקב"ה שיהא טעון
 עיבור צורה, ש. ג. כמו
 שפי' ר"י לעיל (פב, ד"ה
 בשלמא), ש. ד. [ו]לא
 היה להם לשרופו מיד,
 ש. ה. דהיא דאמר ליה
 משה לאהרן הן לא הובא
 וגר' לאו משום שאם הובא
 דמה לפניו שיהא עשו
 ששרפה מיד, ש. ו.
 1. בתום שאין מוקדש,
 אפי' ע"י גומרתא.

ביצד צולין פרק שביעי פסחים

פג.

**עין משפט
 נר מצווה**

פא א מ"י פרק יט מהל'
 פסולי מוקדשין הלכה
 ה'
פב ב מ"י פ"ח מהלכות
 אבות העומה ה'
 ד'
פג ג מ"י פ"י מהלכות
 ק"פ הלכה ו'
פד ד מ"י פרק יט מהל'
 פסולי מוקדשין הלכה
 ט' ופ"י מהלכות ק"פ
 הלכה ז':

רבינו חננאל

ורבה מוסיף אף רבי
 יוסי הגלילי סבר פסולו
 בבעלים ישרף מיד, דהניח
 ר' יוסי הגלילי אומר כל זה
 הענין דמכריז וכל חטאת
 אשר יבא מדמה אל אהל
 מועד וגר' אינו מדבר אלא
 בפריש הגשופים ושעוין
 הגשופין כו', אמרו לו
 אז מה הענין כולו [מדבר]
 בפריש ושעוין הגשופין
 הוא, חטאת הנעשת בחוץ
 שנכנס דמה לפניו מן
 שהיא פסולה ותשרף, אמר
 להם הן לא הובא את
 דמה לפניו ולא היא
 יוצאה חוץ לקליעים אלא
 פניהם היתה אכול תכלה
 ש"מ מכלל שאם
 נכנס דמה לפניו לא יצאה
 היא חוץ לקליעים פסולה
 ונשרפה מיד כמשה
 דהטאת אהרן, ור' יוחנן
 אמר לך פסולות דם
 כפסולות בשר הוא ופסולו
 בגופו קרינא ביה פסולות
 בעלים שניא.

ורבה מוסיף אף ריה"ג. ולא"ת^א היכי נימא דריה"ג ור' יוחנן
 זן צרוקה אמרו דבר אחד והא פסולה דחטאת שנכנס
 דמה לפניו היינו לפני זריקה ור' יוחנן זן צרוקה אחר זריקה איירי
 ואליצא דר' יוחנן מסיק מדקא מוסיף עלי' וי"ל דרצה לא מפליג
 היכי קודם זריקה זין לאחר זריקה כי
 אחר זריקה מחלוקת:

אמר ר' יוחנן לא הובא את דמה,
 פירש בקונטרס דרובן לא
 צעו למילף מחטאת דאהרן דלא גמרי'
 דורות משעה ומה שפירש כן לא משום
 דחטאת דאהרן היה לשעה דהא שפיר
 של ר"ח היה כדפירש בקונ' וכן איתא
 בזכמים דפרק טבול יוס' (דף קא):
 אלא דקסברי רבנן הוראת שעה
 היתה כדאמר לעיל וקשה להשגיח'
 דלעיל שייך הוראת שעה כפ"י
 דקסבר מפני טומאה נשרפה דהו'
 פסולו בגופו ומסביר ישרף מיד ג' אבל
 הכא דחטאת שנכנס דמה לפניו
 דהו' פסולו כלם ומסביר' דמה עיבור
 זורה ג' לא שייך הוראת שעה היתה ד'
 ונראה לר"י דרבנן לא צעו למילף
 מחטאת אהרן משום דמנינו למינה
 דמשה לא הודה להן' על השריפה
 דשפיר עבד אלא זמה שלא אכלה
 אכל על השריפה לא הודה להן' דלפ"י
 היה כן שלא כתיב שרפה כלל עיבור
 זורה וקשה דלעיל יליף מחטאת
 אהרן שריפה זינא וקאי אמתני'
 דסביר' דשאינו פסולו בגופו צעי עיבור
 זורה והיינו כרבנן דר' יוסי ואינהו
 לא צעו למילף הכא מחטאת אהרן:
בו בכשר ואפי' בפסול' ולא תיקשי
 ויוציא המוח ע"י גומרתא דליכא
 שצירת עלם דליכא למיחש שמה
 יפקע כדאמרי' לקמן (ו) אי מני ע"י
 גומרתא טריחא מילתא למיעבד:
רבי שמעון אומר אחד זה ואחד
 זה אין בו משום שבירת העצם,
 וא"ת ר"ש היינו ת"ק ונראה לר"י
 דר' יעקב ור"ש פליגי אלינא דת"ק כי
 היא דלא ירצה לו נשים דפרק כהן
 גדול (סנהדרין כא), (ו) והיה דחוקתן
 שלג שנים דחוקת כזבים (צ"ב טז):
אימור דבית איסורא חצינהו,
 ומפני התקלה דקמני
 צברייתא היינו דמשום שצירת עלם
 לא חלציהו קודם איסורא' ולהכי
 ישרפו דשימשו נותר:
 א'

דאית בהו מוח ואי סלקא דעתך שימוש נותר מילתא היא עצמות קדשים
 אמאי אין מעוניין שריפה אמר רב נחמן בר יצחק הכא במאי עסקינן כגון
 שמצאן חלוצין עצמות קדשים דאין בהן משום שבירת העצם קמי דנהוו
 נותר חלציהו ולא הוו שימוש נותר ולא בעו שריפה עצמות הפסח דיש
 בהן משום שבירת העצם (ה) לבתר דנהוו נותר הוא דחלציהו והוו
 להו שימוש נותר ובעו שריפה רב זביד אמר הכא במאי עסקינן כגון
 שמצאן

הו כלל והנותר דמתני' אמנו להכי צעו שריפה. אף העצמות כמוח עלמו: אלא אי לאו מילתא היא. הרי מכיון שניתותרו ונפסלו
 אין בהן משום איסור שצירה דאמרינן לקמן ועלם לא תשצרו צו כשצרו ולא נפסלו: ניצבניהו. ונישקליה למוח ונישרפיה ולא
 יפסיד עליה וטורח לשרוף העצמות: קסבר. האי תנא צו דכתיב גבי שצירה לאו למעוטי פסול אלא אורחיה דקרא הוא וכשר
 ואף פסול כצמטע: המוסי' בטורח. וכל שכן צמטא: אין סופג. לקמן בפירקין [פד]. מפרש טעמא: היסא לו שעס הנוטה.
 כגון נותר יש צו שצירת העלם: לא היסא לו שעס הנוטה. כגון נטמא לפני זריקה אין צו משום שצירת עלם: ומאן
 ניהו סנא. דמתני' דשאני ליה צהכי לגבי שצירת העלם: כל עלמו. נותר מן הקדשים אין טעונין שריפה אלא שצירם
 ומוליא את המוח ושורפו ומשליך את העצמות: חוץ מעלמו הפסח. שאין יכול לשצורן מפני תקלת עלם לא תשצרו צו לפיכך
 נשרפים על ידי מוח שציה: למה להו שריפה. לעצמות הפסח: שמאלן חלוצין. כולה מתני' מיתוקמא צמולא עצמות חלוצין
 כלומר שצירין ונחלץ מוח מהן: עלמו קדשים. דמותר לשצורן אמרי' סתמא דמילתא לא איתא מוח דידהו לדי נותר ומקמייהו איסוריהו
 דניתו לדי נותר חלציהו ואין כאן שימוש נותר: לצפר הכי. דאיפסיל חלציהו דתו לית ציה איסור שצירה כר"ש ויש כאן שימוש נותר:
 שמאלן

שמוש נותר מלתא היא עצמות קדשים אמאי אין טעונין שריפה. ומשני כגון שמצאנו חלוצים. כלומר נחלץ מוחם, עצמות קדשים דלית בהו משום שבירת עצם אימור קמי איסוריהו
 חלציהו ולא משום נותר, לפיכך לא בעי שריפה. עצמות פסח דאית ביה משום שבירת עצם, הישינן דלמא ביה איסוריהו חלציהו, הלכך בעי שריפה. רב זביד אמר כגון שמצאן

כל הענין כולו. כל פרשה זו. וכל חטאת אשר יוצא מדמה (ויקרא ו)
 דמוקי לה רבנן כמסכת זכמים (דף פג). דחטאת החיצונה שהכניס
 דמה לפניו וחוץ פסול שלה וקאמר רחמנא שירפך פליג ריה"ג ומוקי
 דחטאת הפנימית כגון פר העלם דבר פר העלם דבר של יצבור אשר יוצא מדמה
 כמלתא אל אהל מועד לא תאכל
 באש תשרף ובשעה (ה) לא איצטרך
 קרא דהא כתיב בגופיה (ויקרא ד)
 ושרף אותו על עיני וגו' אלא שאם
 נפסלה צינא וצטומאה צא הכתוב
 ללמדך שמתפרנה צבית הצירה ולא
 חוץ לג' מחמת כמלתא וליתן לא תעשה
 על אפלתא: אמרו לו חטאת החיצונה
 שהכניס דמה לפניו מנין לך. שהיא
 פסולה: אמר להן. מדאמר ליה משה
 לאהרן הן לא הובא הא הובא צת
 שריפה היא ושפיר עבד דשרפה
 לאתרא. ומדיליף ריה"ג קדשי דורות
 מחטאת דאהרן אלמא ס"ל נמי דאם
 הובא דמה לדורות צעיא שריפה
 לאתרא כי חטאת דאהרן ואף על גב
 דפסול הדם הוא דהו' כפסולו מחמת
 דבר אחר וקס"ד דה"ה נמי ס"ל
 כפסול צעלים דלא צעי עיבור זורה
 אכל רבנן דלא גמרי' מיניה סברי
 דורות משעה לא ילפינן וצהיהא הוא
 דקאמר להו משה דאם הציאו דמה
 לפניו צעיא שריפה אכל לדורות צעי
 קרא אחריהו וגבי צעיר זורה נמי
 לא ילפינן מיניה: ור' יוחנן. דלא
 חשיב ליה לריה"ג כדהיינו אמר לך
 נהי דשמעת ליה כפסול דם דלא
 צעי עיבור זורה כפסול צעלים מי
 שמעת ליה דקאי כרבי יוחנן זן
 צרוקה: דם וצפר חדא מילתא היא.
 והוה ליה פסולו בגופו כאלו נטמא
 צפר עלמו: מתני' העלמו.
 שלא יכול לשצורן מפני שנאסרה צו
 שצירת העלם ונותר בהן מוח והרי
 הוא נותר וטעון שריפה: וכן גידין.
 ובגמרא [ע"פ] פריך וילציהו: והנוטה.
 צפר פסח שנתעללו כחלציהו וניתותר:
ששה עשר. שהוא חולו של מועד
 ואע"פ שנפסל צצוקר ראשון אין
 רשאי לשרופו צייט כדמפרש בגמרי':
גמ' ששימשו נותר. שנתר בהן
 מוח חוץ לזמנו ושימושהו העצמות
 הללו: מטמאין את הידים. כמותר
 עלמו שגורו חכמים שיעמא את הידים
 צפ' בתרא (דף קכ): ולקמן בפירקין
 (דף פה). מיייתי לה צממ': כסוים.
 (ט) כנו כדמתרגמי' בסיקסיה (שמות ז)
 מוקם מושב: הני עלמוס הכי דמי.
 דקאמר עיקרן ותחלתן כשריפה:
 נשניהו. ישליכס דלא חרץ הכתוב
 כדכתיב (שס יב) לא תומירו ממנו

רבה מוסיף אף ר"י הגלילי (ה) דתניא ריה"ג
 אומר כל הענין כולו אינו מדבר אלא בפריש
 הגשופים ובשעויר' הגשופין לשרוף פסוליהן
 אבית הבירה וליתן לא תעשה על אפלתן
 אמרו לו חטאת שנכנס דמה לפני ולפנים
 מנין אמר להן הן לא הובא את דמה אל
 הקדש פנימה מכלל דאי נפיק איהו א"ג עייל
 דמה בשריפה ורבי יוחנן סבר דם ובשר חדא
 מילתא היא בעלים מלתא אחריתא היא: מתני'
 ה' העצמות והגידין והנותר ישרפו בששה עשר
 חל ט"ז להיות בשבת ישרפו בי"ז לפי שאינן
 דוחין לא את השבת ולא את י"ט: גמ' אמר
 רב מרי בר אבובא א"ר יצחק ה' העצמות קדשים
 ששימשו נותר מטמאין את הידים הואיל
 ונעשה בסיס לדבר האסור נימא מסייע ל'
 העצמות והגידים והנותר ישרפו לט"ז הני
 עצמות ה"ד אילימא דלית בהו מוח למה
 בשריפה נשריניהו אלא פשיטא דאית בהו
 מוח אי אמרת בשלמא שימוש נותר מילתא
 היא אמטו להכי בעי שריפה אלא אי אמרת
 שימוש נותר לאו מילתא היא למה להו
 שריפה נתבריניהו ונחלצה למוח דידהו
 ונשרפיה ונשריניהו לדידהו אלא לאו שמע
 מינה שימוש נותר מילתא היא אמרי לא
 לעולם אימא לך שימוש נותר לאו מילתא
 וקסבר בו בכשר ואפי' בפסול אפי' בפסול
 ס"ד והא (ה) תנן אבל המותר במהור והשובר
 בטמא אינו סופג את הארבעים לא קשיא
 באן שהיתה לו שעת הכושר כאן שלא היתה
 לו שעת הכושר ומאן תנא דשני ליה בין
 שהיתה לו שעת הכושר ללא היתה לו שעת
 הכושר רבי יעקב היא דתניא ועצם לא
 תשצרו בו (ו) בו בכשר ולא בפסול רבי יעקב
 אומר (ה) היתה לו שעת הכושר ונפסל יש בו
 משום שבירת העצם לא היתה לו שעת
 הכושר אין בו משום שבירת העצם ר"ש
 אומר אחד זה ואחד זה אין בו משום שבירת
 העצם מיתיבי דכל עצמות הקדשים אין
 מעוניין שריפה חוץ מעצמות הפסח מפני
 התקלה הני עצמות היכי דמי אילימא דלית
 בהו מוח למה להו שריפה אלא פשיטא

דאית בהו מוח ואי סלקא דעתך שימוש נותר מילתא היא עצמות קדשים
 אמאי אין מעוניין שריפה אמר רב נחמן בר יצחק הכא במאי עסקינן כגון
 שמצאן חלוצין עצמות קדשים דאין בהן משום שבירת העצם קמי דנהוו
 נותר חלציהו ולא הוו שימוש נותר ולא בעו שריפה עצמות הפסח דיש
 בהן משום שבירת העצם (ה) לבתר דנהוו נותר הוא דחלציהו והוו
 להו שימוש נותר ובעו שריפה רב זביד אמר הכא במאי עסקינן כגון
 שמצאן

הו כלל והנותר דמתני' אמנו להכי צעו שריפה. אף העצמות כמוח עלמו: אלא אי לאו מילתא היא. הרי מכיון שניתותרו ונפסלו
 אין בהן משום איסור שצירה דאמרינן לקמן ועלם לא תשצרו צו כשצרו ולא נפסלו: ניצבניהו. ונישקליה למוח ונישרפיה ולא
 יפסיד עליה וטורח לשרוף העצמות: קסבר. האי תנא צו דכתיב גבי שצירה לאו למעוטי פסול אלא אורחיה דקרא הוא וכשר
 ואף פסול כצמטע: המוסי' בטורח. וכל שכן צמטא: אין סופג. לקמן בפירקין [פד]. מפרש טעמא: היסא לו שעס הנוטה.
 כגון נותר יש צו שצירת העלם: לא היסא לו שעס הנוטה. כגון נטמא לפני זריקה אין צו משום שצירת עלם: ומאן
 ניהו סנא. דמתני' דשאני ליה צהכי לגבי שצירת העלם: כל עלמו. נותר מן הקדשים אין טעונין שריפה אלא שצירם
 ומוליא את המוח ושורפו ומשליך את העצמות: חוץ מעלמו הפסח. שאין יכול לשצורן מפני תקלת עלם לא תשצרו צו לפיכך
 נשרפים על ידי מוח שציה: למה להו שריפה. לעצמות הפסח: שמאלן חלוצין. כולה מתני' מיתוקמא צמולא עצמות חלוצין
 כלומר שצירין ונחלץ מוח מהן: עלמו קדשים. דמותר לשצורן אמרי' סתמא דמילתא לא איתא מוח דידהו לדי נותר ומקמייהו איסוריהו
 דניתו לדי נותר חלציהו ואין כאן שימוש נותר: לצפר הכי. דאיפסיל חלציהו דתו לית ציה איסור שצירה כר"ש ויש כאן שימוש נותר:
 שמאלן

שמוש נותר מלתא היא עצמות קדשים אמאי אין טעונין שריפה. ומשני כגון שמצאנו חלוצים. כלומר נחלץ מוחם, עצמות קדשים דלית בהו משום שבירת עצם אימור קמי איסוריהו
 חלציהו ולא משום נותר, לפיכך לא בעי שריפה. עצמות פסח דאית ביה משום שבירת עצם, הישינן דלמא ביה איסוריהו חלציהו, הלכך בעי שריפה. רב זביד אמר כגון שמצאן